

मराठीवरील आक्रमणे आणि तिची दुर्दशा

अनुक्रमणिका

(काही वैशिष्ट्यपूर्ण मुद्दे '*' या चिन्हाने दर्शवले आहेत.)

- मनोगत	
- 'सूक्ष्म' या शब्दाच्या संदर्भातील काही संज्ञांचा अर्थ	७
- ग्रंथाविषयी सूक्ष्म-जगतातील 'एक विद्वान' यांनी केलेले भाष्य	८
- प.पू. डॉक्टर (संकलक) यांना स्फुरलेली 'व्यवहार ते सर्व, करा मातृभाषेत !' ही कविता आणि तिच्यावर 'एक विद्वान' यांनी केलेले भाष्य !	११
१. मराठीवरील आक्रमणे	१३
* मराठीवरील प्रथम संकट फारसी आणि उर्दूचे	१३
* फारसी मुसलमानांनी महाराष्ट्रावर ३५० वर्षे राज्य करणे	१४
* मराठीवरील दुसरे आक्रमण इंग्रजीचे !	१६
* ख्रिस्ताब्द १८३५ नंतर मराठी दुय्यम स्थानावर !	१६
* इंग्रजांनी केलेले मराठी भाषेचे इंग्रजीप्रमाणे विकृतीकरण	१७
* दादोबा पांडुरंग मराठी भाषेचे पाणिनी नव्हेच !	१७
* नेहरूंचे इंग्रजीचे प्रेम !	२०
* इंग्रजीची दास (गुलाम) काँग्रेस	२२
* मराठीवरील तिसरे संकट हिंदीचे	२२
* मराठीवरील हिंदीरूपी संकट	२२
* मराठीवर चौथे आक्रमण विद्रोही मंडळींचे ?	२४
२. मराठी भाषेवर होणाऱ्या आक्रमणांची कारणे	२६
* मराठी भाषिकांची सहिष्णुतेचा बुरखा घालणारी दुर्बलता	२७
३. मराठीची दुरवस्था	२७
* भाषेचे अराजक	२७
* पंथ व जात यांनुसार भाषांचे विभाजन करणे	२९
* बोलण्यात इंग्रजीचा अतिरेकी वापर	३०

* लहान मुलांच्या मराठीची दुःस्थिती !	३४
* लिहिण्यात इंग्रजीचा अतिरेकी वापर	३५
* मराठी विषयात पदवी प्राप्त केलेल्या विद्यार्थ्यांची दुःस्थिती !	३७
* इंग्रजीचे दास भारतीय !	३७
* महाराष्ट्र राज्याची राजभाषा मराठी असतांना मराठी राज्यात इंग्रजी भाषा 'राणी' झाली आहे !	३९
* मराठी भाषेचे मूळ चैतन्य कमी होण्याची कारणे	४१
* मराठीची अत्यवस्थ स्थिती	४२
४. मराठीच्या दुरवस्थेला कारणीभूत असलेली आसुरी इंग्रजी भाषा	४४
* इंग्रजी ही असंबद्ध रानवट भाषा होय !	४४
* इंग्रजी भाषा ही साम्राज्यवादी भाषा आहे.	४५
* परमार्थाला प्रचंड प्रतिबंध करणारी इंग्रजी !	४६
* आसुरी इंग्रजी भाषा	४६
* इंग्रजी ही सर्व भाषांमध्ये सर्वात जास्त प्रमाणात काळी शक्ती सोडणारी भाषा असणे !	४६
* इंग्रजी भाषेचे सर्वसामान्य जिवांवर होणारे अनिष्ट परिणाम	४७
* इंग्रजी तमोगुणी असल्याने आकलन होण्यास कठीण असणे	४८
* इंग्रजी भाषेचे दुष्परिणाम	४८
* अनुभूती व सूक्ष्म-परीक्षण	४८
५. मराठी भाषा आणि वाईट शक्ती	५३
* मराठी भाषा बोलण्यासाठी मांत्रिकाला सिद्धी वापरावी लागणे	५३
* आध्यात्मिक त्रास सुरू झाल्यापासून मराठी भाषा बोलण्यातील शुद्धता आपोआप कमी होणे	५४

मनोगत

१. मराठी भाषेची केविलवाणी सद्यस्थिती

स्वातंत्र्यवीर वि.दा. सावरकर यांनी ख्रिस्ताब्द १९२४ मध्ये भाषाशुद्धीविषयक चळवळ हाती घेतली. त्यांनी त्यांच्या लेखांतून व भाषणांतून 'भाषाशुद्धी'चा घणाघाती आणि तळमळीने प्रचार केला. त्यांनी मराठी भाषेत घुसलेल्या व रुळलेल्या अनेक परकीय शब्दांना मराठी प्रतिशब्द सुचवले. याला आता ८५ वर्षे झाली. आतातर मराठी भाषेची स्थिती आणखीच खालावत चालली आहे. याचे मूळ कारण म्हणजे स्वातंत्र्योत्तर भारताला व महाराष्ट्राला लाभलेले भाषाभिमान नसलेले राज्यकर्ते. त्यांनी इंग्रजीचा उदोउदो केला आणि शासकीय कामकाजात स्थानिक भाषेला फारसे स्थान न देता ते कामकाज इंग्रजीत करणे सुरू केले. तसेच त्यांनी भावी पिढीला पहिलीपासून इंग्रजीत शिक्षण देऊन शिक्षणाचेही इंग्रजीकरण केले. या स्थितीला राज्यकर्त्यांप्रमाणे समाजही तितकाच दोषी आहे; कारण त्यानेही तसे होऊ दिले.

प्रस्तूत ग्रंथात मराठी भाषेवर झालेली अन्य भाषांची (उदा. फारसी, उर्दू, इंग्रजी यांची) आक्रमणे, या आक्रमणांमुळे झालेली मराठीची दुरवस्था, मराठीच्या मुळावर उठलेली आसुरी इंग्रजी भाषा, इंग्रजी भाषेचे दुष्परिणाम यांविषयी माहिती दिली आहे.

२. मराठी भाषाविषयक अन्य ग्रंथ / ग्रंथ मालिका

२ अ. भाषाशुद्धीचे व्रत : भाषा नुसती जिवंत राहून चालणार नाही, तर ती शुद्धही हवी; कारण शुद्ध भाषाच चैतन्यमय असते. भाषाशुद्धीसाठी काय प्रयत्न करायला हवेत, याची माहिती या ग्रंथात दिली आहे.

२ आ. भाषाशुद्धीचा शब्दकोश : इतर भाषांतील शब्दांच्या ठिकाणी मराठीतील कोणते शब्द वापरावेत, याची माहिती या ग्रंथात दिली आहे.

२ इ. सात्त्विक मराठी भाषा व मराठीद्रोही साहित्यिक : मराठीचे महत्त्व व वैशिष्ट्ये, काळावर छाप न उमटवता येणारे सध्याचे मराठी साहित्यिक आणि जत्रेप्रमाणे भरत असलेली मराठी साहित्य संमेलने यासंदर्भातील माहिती या ग्रंथमालिकेत देण्यात आली आहे.

२ ई. भाषा : भाषेविषयी सर्वसाधारण माहिती; विविध लोकांतील भाषा, त्यांच्या संभाषणातील विषयांची संख्या, त्यांच्या भाषांची व त्यांतील अक्षरांची संख्या, चैतन्याचे प्रमाण व वैशिष्ट्ये, तसेच मानवभाषा यासंबंधीची माहिती या ग्रंथात देण्यात आली आहे.

३. ग्रंथातील मुद्यांची पुनरावृत्ती

सनातनने गेल्या १६ वर्षांत १८४ हून अधिक ग्रंथांच्या ११ भाषांतील ४७,०८,००० लाखांहून अधिक प्रती प्रकाशित केल्या आहेत. त्यांपैकी एकाही ग्रंथात एकाही विधेयाची (मुद्याची) पुनरावृत्ती नाही. या ग्रंथात मात्र स्वा. सावरकर, प्रा. क्षीरसागर, गुरुदेव डॉ. काटेस्वामीजी आदींच्या लिखाणातील तशाच अर्थाचे मुद्दे एकत्र छापले आहेत. वाचकांच्या मनावर ते मुद्दे बिंबावेत, हा त्यामागील दृष्टीकोन आहे.

४. वाचकांना विनंती

मराठी भाषा जिवंत ठेवण्यासाठी व तिचे चैतन्य टिकवून ठेवण्यासाठी हे युद्धच असल्यामुळे हा ग्रंथ वाचून बाजूला ठेवण्यापेक्षा 'मला यासंदर्भात काय करता येईल', याचा विचार करून काही जण कृतीप्रवण झाले, तर या ग्रंथाचे लिखाण करणे सार्थकी लागले, असे होईल.

हा ग्रंथ वाचून जास्तीतजास्त जणांना मराठी भाषा जिवंत ठेवण्यासाठी व तिचे चैतन्य टिकवून ठेवण्यासाठी प्रयत्न करण्यास स्फूर्ती मिळो, ही श्रीगुरुचरणी प्रार्थना ! - संकलक